

Samarbeten kring skogsbruk i vattenskyddsområden i Västra Götaland

Johan Hagström
Skogsstyrelsen
Uddevalla

Lathund från Miljösamverkan i VG om ”Skogsbruk inom vattenskyddsområde”

- Syftet med lathunden
- Miljöaspekter inom skogsbruket
- ”Lagrum” SVL och MB
- Uppgifter att hantera vid en tillståndsansökan hos miljökontoren
- Beredskap vid olycka/sabotage

Skogsbruk inom vattenskyddsområden

Syftet med lathunden

Syftet med denna lathund är både att vara till stöd för kommunernas miljöinspektörer vid bedömning av miljöskyddsfrågor inom skogsbruket samt att vara till stöd för Skogsstyrelsens medarbetare i bedömningen av avverkningsanmälningar och andra skogliga åtgärder inom vattenskyddsområden.

Miljöskyddsaspekter inom skogsbruket

Det finns ett antal vanliga åtgärder inom skogsbruket som det finns anledning att uppmärksamma med avseende på dess effekter just på vatten. Det rör sig om avverkningar, markberedning, skyddsdikning, dikesrensning, återplantering samt askåterföring. Avverkningar och vissa andra skogliga åtgärder handläggs och bedöms i normalfallet av Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen lutar sig mot Skogsvårdslagen och Miljöbalken med därtill hörande förordningar och föreskrifter. Det ska dock poängteras att Skogsstyrelsen inte är tillsynsmyndighet över miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet. Skogsbruksåtgärder som i sig kan medföra en förorening av vatten samt dess kringverksamheter såsom hantering av petroleumprodukter, hantering av bekämpningsmedel m.m. utgör miljöfarlig verksamhet i miljöbalkens mening. En kommun kan därför utöva - och ta ut avgift för - tillsyn över miljöfarlig verksamhet, utan hinder av att tillsyn över skogsbruket också utövas av Skogsstyrelsen enligt Skogsvårdslagen. Frågan har prövats i regeringsrätten, se dom från den 9 november 1989 ”Tillsyn av skogsbruk som anses vara miljöfarlig verksamhet - RÅ 2003 ref 63” för ärendet i sin helhet.

Uthålligt god skogsproduktion/avkastning, bra natur-, kultur-, vattenhänsyn och värna andra värden

Sektorsansvar

§§§§§§§§ Lagnivå §§§§§§§§

Allmänt om 30 § i Skogsvårdslagen

- Gäller vid all skötsel av skog på mark som omfattas av skogsvårdslagen.
 - Hänsyn gäller till naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen.
- Tagen hänsyn bör skyddas vid kommande åtgärder.
 - Får inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras (intrånget).
- Hänsynen finns angiven under rubriker i 30§.

30 § Skador på mark och vatten ska förhindras eller begränsas

- Allvarliga körskador har definierats och ska förhindras.
- Skadligt näringsläckage och skadlig slamtransport ska förhindras.
- Bas- och stickvägar bör om möjligt förläggas till fastmark.
- För att förhindra körskador bör marken skyddas genom risning eller byggande av kavelbro.
- Vid korsande av vattendrag bör hjälpmedel användas.

30 § Skyddszoner ska sparas

Skyddszoner med träd och buskar ska lämnas kvar i den utsträckning som behövs med hänsyn till växt- och djurliv, vatten, kulturmiljö och landskapsbild.

Till exempel skyddszon mot vatten, ravinmiljö, risbon, kulturmiljöer,
Kan också innebära ingen markberedning eller plantering i skyddszon eller gynna lövträd i samband med gallring/röjning.

Lathund från Miljösamverkan i VG om ”Skogsbruk inom vattenskyddsområde”

- Körskador
- Lagring av timmer och andra skogsprodukter
- Dikesåtgärder vid skogsbruk
- Markberedning
- Återplantering
- Askåterföring

Lathund från Miljösamverkan i VG om ”Skogsbruk inom vattenskyddsområde”

- Vem gör vad?
- Miljökontoret, Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen
- Vad är viktigt för vattenkvaliteten att granska vid en anmälan om avverkning
- Litteraturtips
- Exempel på samarbetsrutin med Skogsstyrelsen

Lathund från Miljösamverkan i VG om ”Skogsbruk inom vattenskyddsområde”

- Bilagor: Anmälan om avverkning mm.
- Exempel på tillstånd för upplag av skogsprodukter
- Informationsblad till skogsägare

Att tänka på för dig som har en lantbruksverksamhet eller bedriver skogsbruk inom Köperödssjöarnas vattenskyddsområde

Vatten är i ständig rörelse och cirkulerar i vattnets eget kretslopp.

Vatten kan inte ägas av någon och föroreningar som kommer ut i vattnet kan spridas långa sträckor. För att vi ska kunna behålla ett gott och säkert vatten även i framtiden behöver vattnet skydd. Därför finns skyddsområden för vattentäkt.

Skyddsföreskrifterna talar om vad man inte får göra inom primär och sekundär zon i vattenskyddsområdet, och när det krävs tillstånd eller anmälan. Skyddsföreskrifterna ska minska risken för olyckor, minska konsekvenserna om en olycka ändå händer och motverka en försämring av vattenkvaliteten på lång sikt. Länsstyrelsen har fastställt skyddsområdet och skyddsföreskrifter för Köperödssjöarnas ytvattentäkt. Föreskrifterna trädde i kraft 1 januari, 2010.

Förbud, Tillstånd & Anmälan

För dig som bedriver jordbruk gäller speciellt två faror för vattnet. Det första är risken för direkta skador på vattnet från olyckor med t.ex. diesel och kemikalier. Den andra är en risk för långsiktig försämring av vattnet med ökande halter kemiska ämnen, exempelvis nitrater och bekämpningsmedel i grundvatten och ytvatten.

Flera saker är förbjudna inom primär och sekundär zon eftersom de innebär onödigt stora risker för vattenkvaliteten. Exempelvis är det förbjudet att tvätta fordon med avfettningsmedel, köra fordon på isbelagd sjö, jord- eller vattenslå bekämpningsmedelsbehandlade planter o.s.v.

Tillstånd eller anmälan krävs för ett antal saker som kan riskera att påverka vattenkvaliteten negativt, bland annat för:

- Hantering av kemikalier, eller petroleumprodukter bekämpningsmedel (obs, tillstånd för bekämpningsmedel krävs i hela vattenskyddsområdet.)
- Upplag av avfall, förorenade massor, asfalt, oljegrus, vägsalt eller skogsprodukter
- Större schaktningsarbeten
- Lagring av stallgödsel från fler än tre djurenheter

Även om lantbruket sedan tidigare har anmält exempelvis cisternerna på gården och har regelbunden tillsyn från miljökontoret så krävs separata tillstånd och anmälningar enligt de nya föreskrifterna. Kontrollera i föreskrifterna vad som gäller för din verksamhet.

Kemikalier

Tillstånd krävs för all hantering av kemikalier där den sammanlagda hanterade och/eller lagrade volymen av kemikalier är större vad som normalt finns i ett vanligt hushåll, om kemikalierna kan vara skadliga för grund eller ytvatten. Större hantering än ett normalt hushåll betyder hantering av mer än enstaka förpackningar av de största storlekarna man kan köpa i detaljhandeln. Exempel på ämnen som kräver tillstånd vid hantering är impregneringsmedel, lösningsmedel och syror.

Anmälan krävs om den hanterade och/eller lagrade volymen petroleumprodukter (t.ex. diesel och bensin) är större än 250 liter per år. Anmälan för hantering av petroleumprodukter krävs exempelvis vid lagring av bensin eller diesel. Även lagring av eldningsolja för uppvärmning av lokaler kräver en anmälan, däremot inte eldningsolja för uppvärmning av villor om cisternen står inomhus. Drivmedel i tank på fordon omfattas inte av tillstånds eller anmälningskravet. Det finns särskilda regler för kemiska produkter som förvaras i en cistern som är större än 1 kbm. Dessa regler beskrivs under cisterner nedan.

Förvaring av kemikalier

Inomhus ska kemikalier och farligt avfall förvaras i utrymme där golvet är tät och saknar golvrännor. Utomhus ska kemikalier och farligt avfall förvaras i tät invallning som rymmer hela den lagrade volymen. Invallningen ska ha nederbördsskydd. Om du tankar eller hanterar någon kemikalie, skall du tänka på att skydda marken från förorening av spill.

Cisterner

- Befintliga cisterner

Även om den befintliga cisternen är anmäld sedan tidigare skall en ny anmälan lämnas in.

I primär och sekundär zon skall cisterner och behållare över 250 liter utomhus ovan mark samt i mark ha sekundärt skydd med nederbördsskydd senast den 1 januari 2013.

Sekundärt skydd krävs inte för cistern inomhus som är under regelbunden uppsikt. Rör i mark utomhus ska vara ersatta med dubbelmantiade rör senast den 1 januari 2013. Rör i golvet inomhus ska antingen friläggas eller ersättas med nya ovan golvet före nästa besiktning.

För cisterner i tertiär zon (övriga vattenskyddsområdet) krävs sekundärt skydd för cisterner större än 5 kbm utomhus ovan mark. Dessa ska vara försedda med sekundärt skydd med nederbördsskydd senast den 1 januari 2013. Rör i golvet inomhus ska antingen friläggas eller ersättas med nya ovan golvet före nästa besiktning.

- Nya cisterner

Vid installation av cistern i primär och sekundär zon krävs sekundärt skydd för cistern inomhus, ovan mark utomhus samt i mark. Cistern inomhus i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt är undantagen och kräver inte sekundärt skydd. I tertiär zon krävs sekundärt skydd för cisterner större än 3 kbm ovan mark utomhus.

Med sekundärt skydd menar man anordning som fångar upp vätska från en läckande cistern, till exempel en invallning. Dubbelmantiad cistern anses som cistern med sekundärt skydd.

Besiktningintervall av cisterner

Cistern inom vattenskyddsområde, utan godkänt sekundärt skydd, ska kontrolleras av ackrediterat företag vart sjätte år om den uppfyller kraven på korrosionsskydd (K-cistern eller skyddad S-cistern). Om den inte uppfyller kraven på korrosionsskydd (S-cistern) ska den kontrolleras vart tredje år. För cisterner med godkänt sekundärt skydd blir besiktningintervall för K-cistern och skyddad S-cistern vart tolfte år och för S-cisterner vart sjätte år.

Skytning

Där petroleumprodukter hanteras inom primär eller sekundär skyddszon ska en skylt ange att verksamheten sker inom vattenskyddsområde. Skyltarna tillhandahålls av tekniska kontoret på Uddevalla kommun, men bekostas av dig som fastighetsägare.

Bekämpningsmedel

Du måste ha tillstånd för att yrkesmässigt använda kemiska bekämpningsmedel inom hela vattenskyddsområdet. Lättrörliga ämnen får inte användas om det inte finns särskilda skäl och du ska sträva efter att byta till medel som inte är skadliga för miljön. På sikt bör inga kemiska bekämpningsmedel alls användas inom den primära zonen. Du får inte fylla på eller rengöra sprutan närmare än 30 meter från vattendrag, och sprutan ska funktionstestas minst vartannat år.

Påfyllning av bekämpningsmedel och rengöring av spruta bör om möjligt göras utanför primär och sekundär skyddszon och alltid på biobädd eller spol- eller gödselplatta kopplad till tät tank.

Växtnäringsämnen och gödsel

Inom den primära och sekundära zonen måste du ha tillstånd för att lagra stallgödsel från mer än tre djurenheter. En djurenhet har samma betydelse som enligt Miljöbalken, det vill säga en djurenhet kan motsvara en mjölkko, sex kalvar eller tio får. För närmare information om djurenheter, se jordbruksverkets hemsida. Utöver föreskrifterna för vattenskyddsområdet gäller jordbruksverkets föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket.

Skogsbruk

Planter som är behandlade med bekämpningsmedel får inte jord- eller vattenslås inom den primära zonen. Det är viktigt att stor hänsyn till vatten tas vid alla skogsbruksåtgärder. Inga körskador bör förekomma i för vattnet viktiga områden som t.ex. våtmarker, utströmningsområden, vattendrag eller i kantzonen till dessa områden. Närmast vattnet lämnas eller skapas en busk och lövrik miljö. Följ Skogsstyrelsens riktlinjer kring skogsbruk vid vatten. Tänk även på att vattenskyddsområdets föreskrifter kring petroleumprodukter (t.ex. diesel) och kemikalier gäller även vid skogsbruksåtgärder.

Upplag av skogsprodukter

Med skogsprodukter menas bark, flis, spån, timmer och liknande och med upplag menas högar av material som läggs öppet och direkt på marken. Inom den primära skyddszonen får du inte ha permanenta upplag av skogsmaterial utan tak. I den sekundära zonen kräver ett sådant upplag utan tak tillstånd om upplaget placeras närmare vattendrag än 50 meter. Med permanenta upplag menas upplag som ligger längre än en avverkningsssäsong (längre än ett år).

I den tertiära zonen finns inget tillståndskrav för permanenta upplag, men tänk på att underlaget inte får vara vattenmättat eller översvämmat. När upplag tas bort måste bark och andra rester städas bort oavsett vart upplaget varit placerat.

Om en olycka inträffar

Om det inträffar ett läckage eller en olycka som innebär risk för att yt- eller grundvattnet förorenas; anmäl detta omedelbart på telefon 112 till Räddningstjänsten och meddela att olyckan skett i ett vattenskyddsområde. Kontakta även miljökontoret i din kommun så snart som möjligt.

Ansökan

Tänk på att söka tillstånd eller lämna in en anmälan i god tid, minst 6 veckor innan du tänkt påbörja din verksamhet, så du hinner få tillstånd eller en bekräftelse på din anmälan innan du ska börja med din verksamhet. Blanketter för tillstånd och anmälan finns på miljökontorets hemsida. Du får betala en handläggningsavgift för tillstånd och anmälan.

Mer information

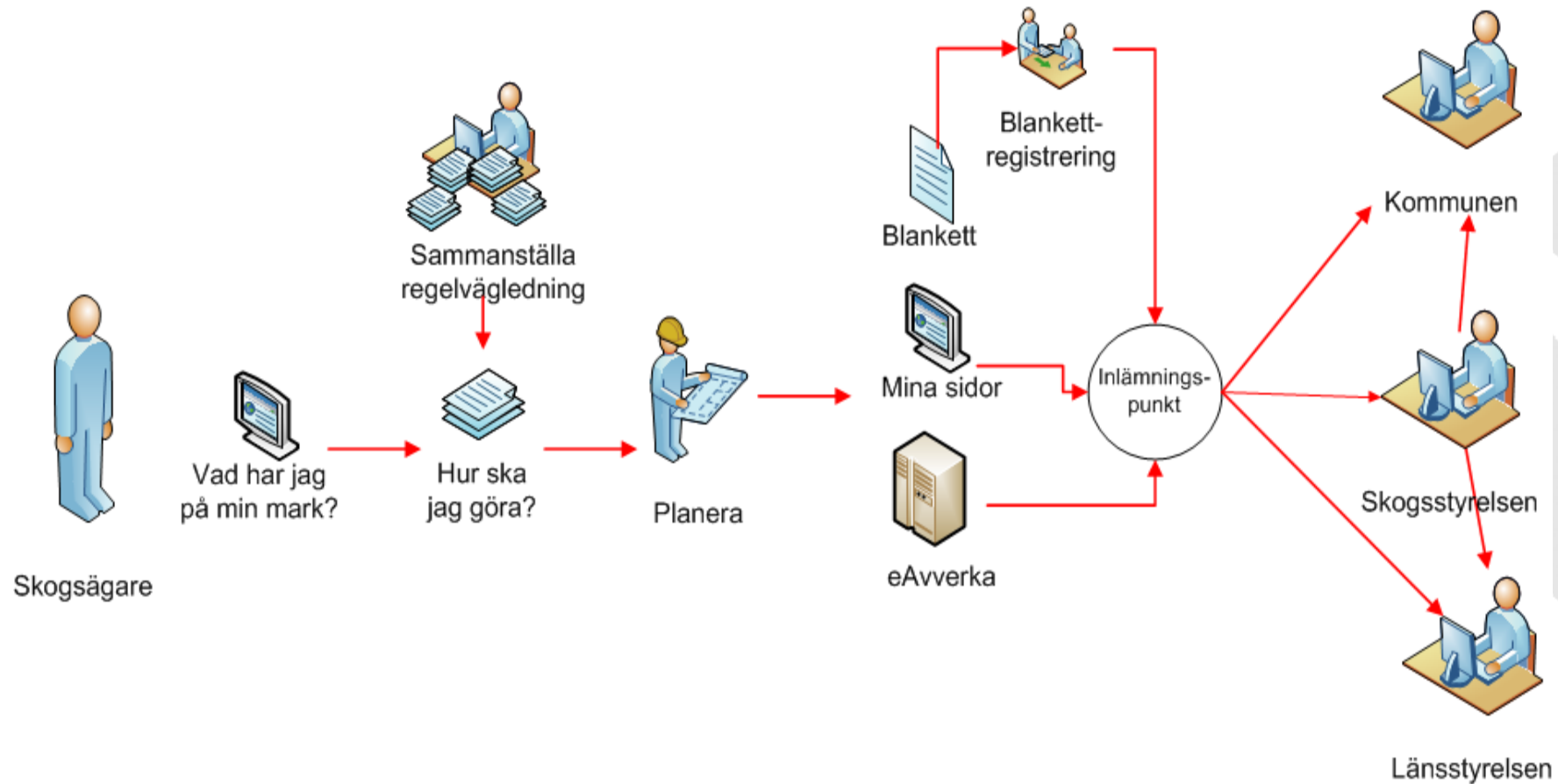
Föreskrifterna i sin helhet och en zoombar karta över området finns på Uddevalla kommuns hemsida: www.uddevalla.se. Sök på vattenskydd. Har du andra frågor kring vattenskyddsområdet eller föreskrifterna, vänd dig till miljökontoret i din kommun.

SKOGSSTYRELSEN

för alla

Principen för En dörr in....med en gemensam inlämningsfunktion

Förslagen i stort

- Rätt information ska finnas vid rätt ögonblick
- Råd och vägledning ska finnas till hand när och där det behövs
- En väg in till myndigheterna
- Samverkan mellan myndigheterna
 - Information, råd o vägledning, ärendeprocesser, kundsynpunkter, kompetens, nödvändiga tekniska frågor

Syfte

***En gemensam
inlämningsfunktion ska skapa
nytta för kunden genom
enkelhet och att ge en
helhetssyn med hjälp av en
effektivare förvaltning hos
myndigheterna med bibehållen
rättssäkerhet***

Effektmål 1

Skogsbruket ska anse att myndighetssamverkan gett förbättrad effektivitet i skogsbruket och lett till minskade kostnader för företagens administration.

Effektmål 2

Ingående myndigheter ska anse att samverkan och Gemensam inlämningsfunktion på ett påtagligt sätt förbättrat möjligheterna till en effektiv och rättssäker handläggning.

Allt det här kan du se

Massor av information som kan vara till nytta för dig

Dina fastighetsgränser för den fastighet du markerat i vänsterkanten. Gränser syns för en fastighet i taget.

Här finns de beståndsplaneringar som du eller någon annan delägare har valt att göra.

Nyckelbiotop.

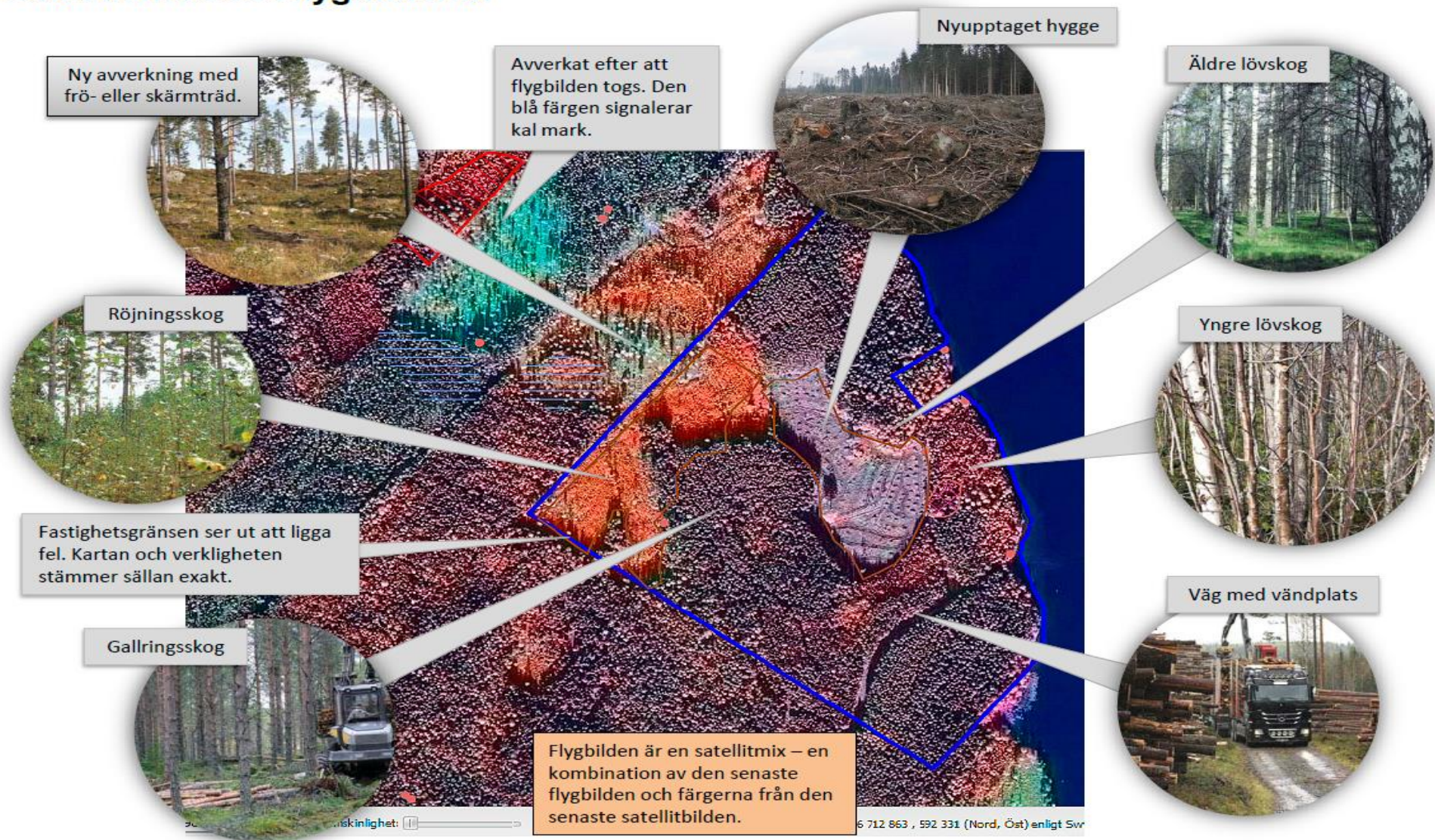
Här ser du översiktligt de avverkningar som gjorts de senaste åren.

Här ser du avverkningsanmälningar från de 10-20 senaste åren.

Du får information från de vanligaste registren med natur- och kulturinformation.

En bild säger mer än tusen ord

Detta kan du se i flygbilderna

Att tänka på för dig som har en lantbruksverksamhet eller bedriver skogsbruk inom Köperödssjöarnas vattenskyddsområde

Vatten är i ständig rörelse och cirkulerar i vattnets eget kretslopp. Vatten kan inte ägas av någon och föroreningar som kommer ut i vattnet kan spridas långa sträckor. För att vi ska kunna behålla ett gott och säkert vatten även i framtiden behöver vattnet skydd. Därför finns skyddsområden för vattentäkter.

Skyddsföreskrifterna talar om vad man inte får göra inom primär och sekundär zon i vattenskyddsområdet, och när det krävs tillstånd eller anmälan. Skyddsföreskrifterna ska minska risken för olyckor, minska konsekvenserna om en olycka ändå händer och motverka en försämring av vattenkvaliteten på lång sikt. Länsstyrelsen har fastställt skyddsområdet och skyddsföreskrifter för Köperödssjöarnas ytvattentäkt. Föreskrifterna trädde i kraft 1 januari, 2010.

Förbud, Tillstånd & Anmälan

För dig som bedriver jordbruk gäller speciellt två faror för vattnet. Det första är risken för direkta skador på vattnet från olyckor med t.ex. diesel och kemikalier. Den andra är en risk för långsiktig försämring av vattnet med ökande halter kemiska ämnen, exempelvis nitrater och bekämpningsmedel i grundvatten och ytvatten.

Flera saker är förbjudna inom primär och sekundär zon eftersom de innebär onödigt stora risker för vattenkvaliteten. Exempelvis är det förbjudet att tvätta fordon med avfettningsmedel, köra fordon på isbelagd sjö, jord- eller vattenslå bekämpningsmedelsbehandlade plantor o.s.v.

Tillstånd eller anmälan krävs för ett antal saker som kan riskera att påverka vattenkvaliteten negativt, bland annat för:

- Hantering av kemikalier, eller petroleumprodukter
- bekämpningsmedel (och tillstånd för bekämpningsmedel)

Kemikalier

Tillstånd krävs för all hantering av kemikalier där den sammanlagda hanterade och/eller lagrade volymen av kemikalier är större vad som normalt finns i ett vanligt hushåll, om kemikalierna kan vara skadliga för grund eller ytvatten. Större hantering än ett normalt hushåll betyder hantering av mer än enstaka förpackningar av de största storlekarna man kan köpa i detaljhandeln. Exempel på ämnen som kräver tillstånd vid hantering är impregneringsmedel, lösningsmedel och syror.

Anmälan krävs om den hanterade och/eller lagrade volymen petroleumprodukter (t.ex. diesel och bensin) är större än 250 liter per år. Anmälan för hantering av petroleumprodukter krävs exempelvis vid lagring av bensin eller diesel. Även lagring av eldningsolja för uppvärmning av lokaler kräver en anmälan, däremot inte eldningsolja för uppvärmning av villor om cisternen står inomhus. Drivmedel i tank på fordon omfattas inte av tillstånds eller anmälningskravet. Det finns särskilda regler för kemiska produkter som förvaras i en cistern som är större än 1 kubm. Dessa regler beskrivs under cisterner nedan.

Förvaring av kemikalier

Inomhus ska kemikalier och farligt avfall förvaras i utrymme där golvet är tätt och saknar golvbrunnar. Utomhus ska kemikalier och farligt avfall förvaras i tät invallning som rymmer hela den lagrade volymen. Invallningen ska ha nederbördsskydd. Om du tankar eller hanterar någon kemikalie, skall du tänka på att

UDDEVALLA KOMMUN
MILJÖ OCH
STADSBYGGNAD

1 (2)

Anmälan om hantering av mer än 250 liter/år av petroleumprodukter enligt vattenskyddsföreskrifter för Köperödssjöarna

Sökande

Namn		Organisationsnummer/Personnummer
Adress	Postadress	
Telefon bostad (även riktnummer)	Telefon arbete (även riktnummer)	
Telefon mobil	E-postadress	

Fastighet

Fastighetsbeteckning
Verksamheten kommer att bedrivas inom Vattenskyddsområdet för Köperödssjöarna och inom följande zoner (flera alternativ möjliga) <i>Zoombar karta finns på vår hemsida, www.uddevalla.se, sök på vattenskyddsområde</i>
☐ Primär zon ☐ Sekundär zon ☐ Tertiär zon

Anmälan

Anmälan avser	
☐ Cistern	☐ Transformator
☐ Befintlig hantering	☐ Ny hantering
☐ Annat	☐ Sedan tidigare anmäld cistern
Maximal samtidig hantering	Ungefärlig lagrad mängd per år
Material eller typ av förvaring	
☐ Stålcistern	☐ Plastcistern
☐ Annan förvaring, ange hur	
Vid befintlig cistern, Är cisternen kontrollerad (bifoga kontrollintyg)	
☐ Ja	☐ Nej
Cistern har sekundärt skydd	
☐ Ja	☐ Nej
Vid sekundärt skydd, ange typ av skydd	Ange invallningsvolym
Placering av förvaringsställe	
☐ Utomhus under jord	☐ Utomhus ovan jord
☐ Inomhus med rör synliga	☐ Inomhus med rör ingjutna
Finns skylt uppsatt enligt modell från tekniska kontoret, Uddevalla Kommun	
☐ Ja	☐ Nej, kommentar;

Anmälan om avverkning

SKOGSSTYRELSEN | MINA BUDOR | STARTSIDA | PLANERA | **ANMÄLA**

ANMÄLA

Anmälan
Om du inte har en befintlig planering du vill utgå från till din anmälan kan du starta guiden oerom att trycka på skapa ny planering.

Här kan du skapa en ny anmälan från en befintlig planering.

Planering	Plan	Anmäla
LUND 6:10 Sk-fva 1	Bungu hygge-1-100617	
LUND 6:10 Sk-fva 1	Pålsjöfjär-1-111213	
LUND 6:10 Sk-fva 1	Storfallet-1-120227	
LUND 6:10 Sk-fva 1	Eventer rådjning-1-120327	

Hänsynskrävande kulturmiljöer
Hänsynskrävande kulturmiljöer ska särskild hänsyn tas. Här har du möjlighet att rita in hänsynskrävande kulturmiljöer som berörs av den planerade avverkningen. De områden som finns i Skogsstyrelsens register är redan markerade på kartan. Läs mer om hänsynskrävande kulturmiljöer.

Rita på kartan

Välj verktyg

- ☒ Odingar/isejstamur
- ☐ Rest av kvam/sjö e.d.
- ☒ Äldre vägar/stig
- ☐ Torvgrund e.d.
- ☒ Kolbotten/tjändal
- ☐ Annat
- ☐ Ändra/Markera
- ☒ Ta bort

Fyll i uppgifter
I biotoperna och kulturmiljöerna avser sig att ta följande hänsyn. (Såsom inte skrivs in om ådet i kartan om du fyller i nedan):

En guide hjälper dig att fylla i anmälan/ansökan.

SKOGSSTYRELSEN | MINA BUDOR | STARTSIDA | PLANERA | **ANMÄLA** | SUPPORT OCH KONTAKT | LOGGA UT

Inloggad som: SKOGSSTYRELSEN

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

Karta Flygfoto Hybrid

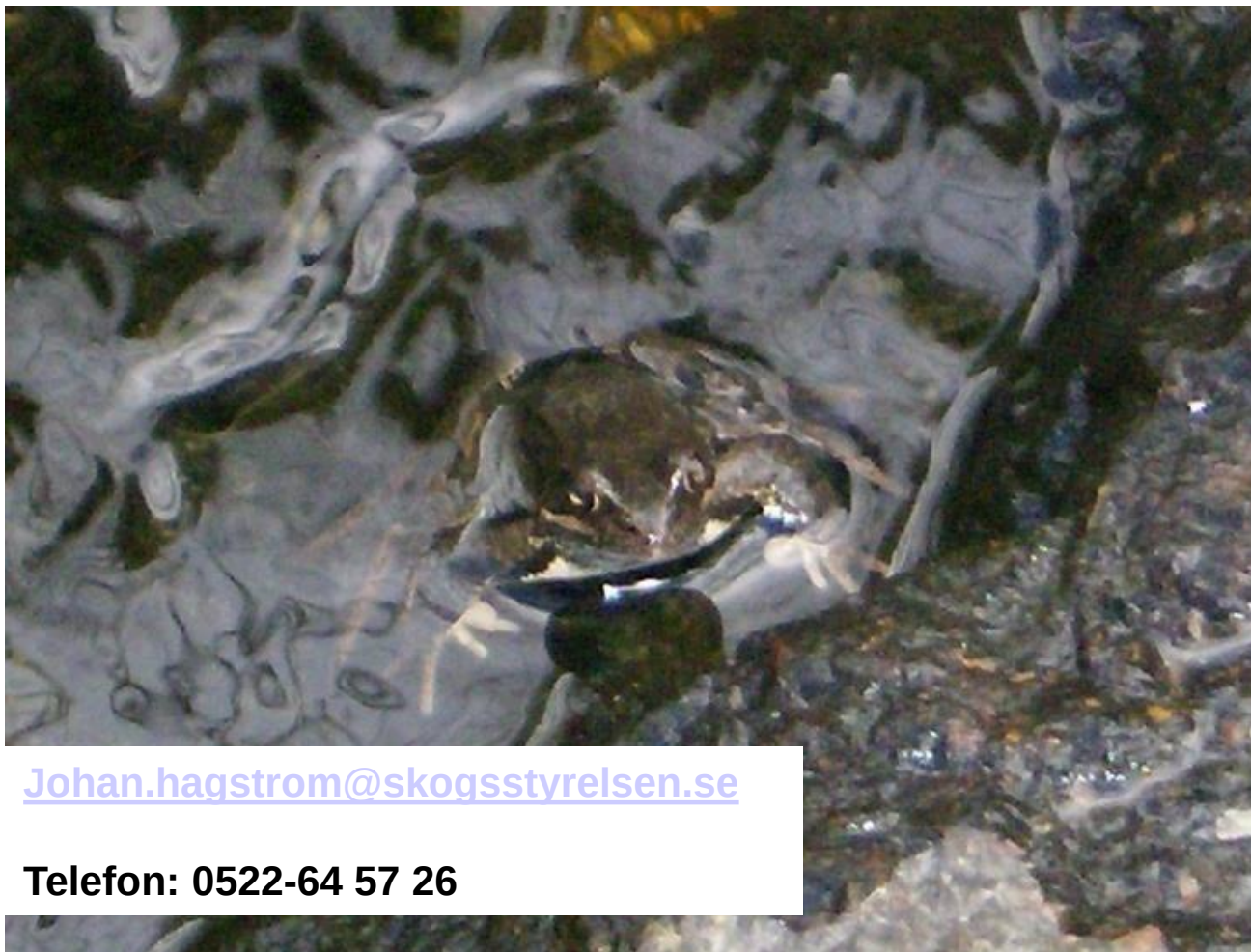
Information

1: 2500

6 713 654 , 592 136 (Nord, Ost) anslut Skovul199TH. Bakgrundskarta © Lantmätarid, 109-2011/2037

Tack för uppmärksamheten!

Johan.hagstrom@skogsstyrelsen.se

Telefon: 0522-64 57 26